7/6594

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.010/ 031-1834 17/4/2002
KONU:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 01.04.2002 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6594-14262/33621 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Zeki ÜNAL'a ait 7/6594-14262 sayılı soru önergesi Bakanlığıma bağlı GAP İdaresi Başkanlığınca incelenmiş olup, cevabi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa YILMAZ
Devlet Bakanı

EK : 1 (10 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği İçin :
TBMMM Başkanlığı

Bilgi İçin :
Başbakanlık

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ'NE (GAP) İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

S.1) GAP Projesi için öngörülen toplam yatırım tutarı nedir?

C.1) 1989 yılında hazırlanan ve bölge kalkınmasının çerçevesini çizen GAP Master Planı'nın belirlediği hedef ve büyüklüklere ulaşabilmek için yapılması öngörülen kamu yatırımlarının finansman ihtiyacı 2002 yılı sabit fiyatlarıyla toplam 22 katrilyon 505 trilyon 859 milyar TL'dir.

S.2) Şimdiye kadar projeye harcanan mali kaynak miktarı ne olmuştur? Projenin şu ana kadar %'de kaçı gerçekleşmiştir? Projenin kalan kısmı ne zaman tamamlanacak ve bunun için ihtiyaç duyulan parasal kaynak ne olacaktır?

C.2) GAP kapsamında 2001 sonuna kadar, 2002 yılı fiyatlarıyla, tahmini olarak toplam 10 katrilyon 684 trilyon 457 milyar TL harcama yapılmış ve nakdi gerçekleşme % 47.5 düzeyine ulaşmış bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda sektörler itibariyle toplam maliyet, 2001 sonu tahmini harcama ve nakdi gerçekleşme yüzdeleri verilmiştir.

GAP Master Planı'na Göre GAP'ın Toplam Maliyeti ve
Sektörel Nakdi Gerçekleşmeleri (2001 sonu)

(2002 Yılı Fiyatlarıyla, Milyar TL)

	Toplam Maliyet (İhtiyaç)	2001 Sonu Tahmini Harcama (Kümülatif Yatırım)	Nakdi Gerçekleşme (%)
- Tarım	6 811 714	1 064 115	15.6
- Enerji	7 236 872	5 651 693	78.0
- Ulaştırma ve Haberleşme	4 982 234	1 666 694	33.4
- Turizm	37 823	9 679	25.5
- Diğer Kamu Hizmetleri	1 094 444	774 519	70.7
GLOBAL	22 505 859	10 684 457	47.5

GAP'ın bitirilmesi için daha 2002 yılı fiyatlarıyla 11.8 katrilyon TL'ye ihtiyaç olduğu hesaplanmaktadır.

S.3) Proje, içme suyu, haberleşme, karayolları, demiryolları, endüstriyel altyapı, havaalanı, konteyner depoları ve hububat depolama tesisleri gibi stratejik önemi olan altyapı hizmetlerindeki gelişmeler ne konumdadır? Bu hizmetlerde eksiklikler var ise, giderilmesi konusunda bir çalışma yapılmakta mıdır?

C.3) İsimleri geçen altyapı hizmetleri için ilgili kurumların 2002 yatırım programında yer alan projeleri aşağıda bulunmaktadır.

7/6594

Demiryolları;

PROJE SAHİBİ: TCDD GN.MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	PROJE ADI	YER	KARAKTERİSTİK	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA	2002 YATIRIMI
2001 E010120	Yol Yenilemeleri	Kurtalan-Siirt-Şırnak	90 km Ana Hat	2001-2002	10	5	5
2002EO10210	Gar, İstasyon, Hizmet Binaları	GAP İlleri	Muhtelif İşler	2002-2002	722	-	722

Karayolları;

PROJE SAHİBİ: TCK GN.MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	PROJE ADI	YER	KARAKTERİSTİK	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA	2002 YATIRIMI
1984 E040230	Midyat-Cizre	Mardin-Şırnak	1A 91 km	1984-2002	25 564	24 364	1 200
1991 E040190	Gaziantep-Kilis (Hv.alanı Bağ.D.)	G.Antep-Kilis	1A BY 59 km	1991-2002	14 160	12 760	1 400
1997E040250	Mardin-Kızıltepe	Mardin	BY 21 km	1997-2003	14 552	1 001	100
1972 E042140	Silvan-Malabadi-Hay.Köp.11.BH.	Siirt-D.Bakır-Bat.	1A 92 km	1972-2003	16 565	6 950	700
1994 E040140	Cizre-Şırnak	Şırnak	2A 51 km	1994-2003	15 790	4 519	800
1977 E040640	Diyarbakır-Siverek-Şanlıurfa	D.Bakır-Ş.Urfa	1A BY 187 km	1977-2004	108 902	48 984	800
1985 E040280	Siirt-Eruh	Siirt	1A 53 km	1985-2004	41 973	3 703	1 000
1997 E040280	(Cizre-Silopi)Ayr-Irak Hd.(Hezil K.)	Şırnak	1A 15 km	1997-2004	13 487	1 436	1
1997 E040230	Şanlıurfa-Akçakale	Şanlıurfa	BY 56 km	1997-2005	82 163	2 236	400
1989 E040020	Gaziantep-Şanlıurfa (1)	G.Antep-Ş.Urfa	Etüd-Proje	1989-2002	16 125	15 825	300
1993 E040290	G.Antep-Ş.Urfa (G.Antep Ç.Y.D.) (2)	G.Antep-Ş.Urfa	196 km Otoyol Yapımı	1993-2004	10 044 278	423 816	69400 (4000)
	- Gaziantep-Birecik Kesimi	G.Antep-Ş.Urfa	59 km Otoyol Yapımı	1993-2004	373 317	115 398	(40300) (2000)
	- Birecik-Şanlıurfa Kesimi	G.Antep-Ş.Urfa	105 km Otoyol Yapımı	1993-2004	512 049	239 984	(20750) (1000)
	- Gaziantep Çevre Yolu	Gaziantep	32 km Otoyol Yapımı	1993-2004	158 912	68 434	(8350) (1000)

(1) Parantez içindeki tutar otoyol gelirlerinden sağlanacak olup, toplama dahil değildir.

(2) Bağlantı yolları projeye dahildir. En sağdaki ödenek otoyol gelirlerinden karşılanacaktır. Toplama dahil değildir.

7/6594

Haberleşme;

PROJE SAHİBİ: PTT GN. MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	**PROJE ADI**	**YER**	**KARAKTERİSTİK**	**BAŞ.-BİT. TARİHİ**	**PROJE TUTARI**	**2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA**	**2002 YATIRIMI**
1996E110070	PTT Bilgi Sis. Ve Hizmet Binaları	GAP İlleri	Muhtelif	1996-2004			1 716

PROJE SAHİBİ: TÜRK TELEKOM A.Ş.							(Milyar TL)
PROJE NO	**PROJE ADI**	**YER**	**KARAKTERİSTİK**	**BAŞ.-BİT. TARİHİ**	**PROJE TUTARI**	**2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA**	**2002 YATIRIMI**
1984E110030	Komünikasyon Binaları	GAP İlleri	Muhtelif				179
1995E110070	Bilgi İşlem ve Otomasyon Sis.	GAP İlleri	Muhtelif				5 427
2002E110010	Telefon Santral ve Şebekesi	GAP İlleri	Muhtelif				14 105
2002E110020	Telekomünikasyon Sis.	GAP İlleri	Muhtelif				6 751
2002E110030	Özel Telekomünikasyon Sis.	GAP İlleri	Muhtelif				5 820
2002E110040	İdame Bakım ve Onarım	GAP İlleri	Muhtelif				6 111
2002E110050	Taşıt Alımı	GAP İlleri	Muhtelif				60
2002I110010	Makine ve Teçhizat	GAP İlleri	Muhtelif				35

7/6594

Havaalanı;

PROJE SAHİBİ: DHMİ GN.MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	**PROJE ADI**	**YER**	**KARAKTERİSTİK**	**BAŞ.-BİT. TARİHİ**	**PROJE TUTARI**	**2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA**	**2002 YATIRIMI**
1997 E030310	GAP Uluslararası Havaalanı İnş.	Şanlıurfa	İnş.,Elek.,Elektr.	1997-2004	78 167	42 857	4 000
1997 E030340	G.Antep Hav.Altyapı ve Üstyapı Tev.İnş.	Gaziantep	İnş.,Elek.,Elektr.	1997-2003	55 161	39 332	6 000
	- Altyapı				(18397)	(14744)	(2000)
	- Üstyapı				(36764)	(24588)	(4000)

PROJE SAHİBİ: ULAŞTIRMA BAK.DLH İNŞAAT GN.MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	**PROJE ADI**	**YER**	**KARAKTERİSTİK**	**BAŞ.-BİT. TARİHİ**	**PROJE TUTARI**	**2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA**	**2002 YATIRIMI**
1994EO30340	Batman Hv. Al. Apron Bağlantısı	Batman	İnşaat	1994-2003	3 129		400

Hububat Depoları

PROJE SAHİBİ: TMO GN. MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	**PROJE ADI**	**YER**	**KARAKTERİSTİK**	**BAŞ.-BİT. TARİHİ**	**PROJE TUTARI**	**2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA**	**2002 YATIRIMI**
2002AO20110	Mevcut Tesislerin İdamesi	GAP İlleri	Çelik Silo, Sondaj	2002-2002	7 310	-	816

Endüstriyel Altyapı;

PROJE SAHİBİ: SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI							(Milyar TL)
PROJE NO	PROJE ADI	YER	KARAKTERİSTİK	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 SON. KADAR TAH. HARCAMA	2002 YATIRIMI
1998 K090630	I.OSB Arıtma	Ş.Urfa-Merkez	Etüd	1998-2003	15		10
1994KO90090	Organize Sanayi Bölgesi	Kilis-Merkez	Eksik Elektrik İşleri	1994-2002	750	600	150
1998KO90510	Organize Sanayi Bölgesi	Mardin-Merkez	Arıtma	1998-2003	15		10
1991 K090120	Organize Sanayi Bölgesi	D.Bakır-Merkez	523 ha	1991-2002	9 218	7 918	1 300
1996 K090150	I. ve II.Org. Sanayi Bölgesi	G.Antep-Merkez	Arıtma	1996-2004	11 930	6 508	800
1998 K090270	IV.Organize San. Bölgesi (1)	G.Antep-Merkez	1170 ha	1998-2005	2		1
1998 K090280	Organize Sanayi Bölgesi	G.Antep-Nizip	100 ha	1998-2004	2 500	397	1
1995 K090180	Organize Sanayi Bölgesi	Siirt-Merkez	100 ha (70 ha)	1995-2003	2 500	383	700
1998 K090640	II.Organize Sanayi Bölgesi (2)	Ş.Urfa-Merkez	1134 ha (Tevsi)	1998-2005	2		1
1995 K090210	Organize Sanayi Bölgesi	Batman-Merkez	100 ha (50 ha)	1995-2004	4 019	1 950	700
2001KO90040	Organize Sanayi Bölgesi	Şırnak-Cizre	Etüd	2001-2004	2		1
	Organize Sanayi Bölgesi	Şırnak- Merkez	Etüd	2001-2004	2		1
1991 K110010	Küçük Sanayi Sitesi	Adıy.-Besni	350 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1991-2005	7 705	889	150
1991 K110350	Küçük Sanayi Sitesi	G.Antep-Merkez	357 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1991-2003	7 550	3 097	250
1994K110020	Küçük Sanayi Sitesi	Mardin-Merkez	200 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1994-2005	3 680	1	1
1984 K110580	Küçük Sanayi Sitesi	Mardin-Kızıltepe	200 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1984-2004	4 565	1 178	200
1990 K110150	Küçük Sanayi Sitesi	Mardin-Nusaybin	154 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1990-2004	4 420	1 516	200
1991 K110220	Küçük Sanayi Sitesi (Örnek)	Şırnak-Merkez	150 İşyeri, Altyapı	1991-2004	5 500	1 627	200
1986 K110260	Küçük Sanayi Sitesi (Yeni)	Kilis-Merkez	250 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1986-2003	7390	2718	250
1993 K110010	Küçük Sanayi Sitesi	Adıyaman-Gölbaşı	100 İşyeri, Altyapı	1993-2004	1 525	301	100
1995 K110020	Küçük Sanayi Sitesi (III.Oto)	D.Bakır-Merkez	376 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1995-2005	7 755	935	150
	Küçük Sanayi Sitesi	Mardin-Midyat	100 İşyeri, Altyapı	1995-2005	3 200	1	1
1997 K110020	Küçük Sanayi Sitesi	Ş.Urfa-Birecik	300 İşy.,Ç.Ok.A.yapı	1997-2005	5 515	1 001	50
	K. San.Sit.(Pekmez ve Helva)	Kilis-Merkez	100 İşyeri, Altyapı	1997-2003	2 315		1
1998 K110020	Küçük Sanayi Sitesi	Şırnak-Cizre	100 İşyeri	1998-2004	2 575	303	250
1999 K110010	Küçük Sanayi Sitesi	G.Antep-Nurdağı	100 İşyeri	1999-2004	1 735	151	100
(1) Etüd- Kamulaştırma ve yatırım için gereken harcamaların tamamı müteşebbis heyet tarafından karşılanacaktır.							
(2) Yatırım için gereken harcamaların tamamı müteşebbis heyet tarafından karşılanacaktır.							

7/6594

İçmesuyu;

PROJE SAHİBİ: DEVLET SU İŞLERİ GN.MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	PROJE ADI	YER	KARAKTERİSTİK	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA	
1990 K050080	Gaziantep Acil İçmesuyu Projesi	Gaziantep	İ.Su.,İsale H, Arıt.Ts.	1990-2003	94 390	76 390	12 500
1979 K050010	Şanlıurfa İçmesuyu Projesi	Şanlıurfa	İ.Su.,İsale H, Arıt.Ts.	1979-2004	100 000	64 398	10 000
1999 K050060	Kilis (Seve) İçmesuyu	Kilis	İ.Su.,İsale H, Arıt.Ts.	1999-2007	31 831	9 751	5 000

PROJE SAHİBİ: İLLER BANKASI GN.MD.							(Milyar TL)
PROJE NO	PROJE ADI	YER	KARAKTERİSTİK	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA	2002 YATIRIMI
1988 K050460	Gaziantep İçmesuyu Projesi	Gaziantep	De.Şe.	1988-2002	25 934	24 494	800 (640)
1994 K050110	Diyarbakır İçmesuyu Projesi	Diyarbakır	De.Şe.	1994-2002	52 947	45 747	4000 (3200)
1990 K050480	Ergani İçmesuyu Projesi	Diyarbakır	Kap.İs.De.Şe.	1990-2003	5 400	5 085	250 (50)
1992 K051050	Mardin İl İçmesuyu Projesi	Mardin	Kap.İs.De.Şe.	1992-2003	5 661	4 723	250 (50)
1988 K050810	Kızıltepe İçmesuyu Projesi	Mardin	Kap.İs.De.Şe.	1988-2003	7 502	155	600 (80)
1992 K051060	Nusaybin İçmesuyu Projesi	Mardin	Arıt.Kap.İs.De..Şe.	1992-2002	4 499	4 019	400 (80)
1988 K051010	Şanlıurfa İçmesuyu Projesi	Şanlıurfa	Kap.İs.De.Şe.	1988-2004	24 200	16 015	4000 (1200)

7/6594

PROJE SAHİBİ: KÖY HİZMETLERİ GN.MD.

(Milyar TL)

PROJE NO	PROJE ADI	YER	KARAKTERİSTİK	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA	2002 YATIRIMI
1991 K070280	Köy İçmesuyu Yapımı	Adıyaman	123 (54) 12 Ünite	1991-2004	8 809	3 289	1 200
	Köy İçmesuyu Yapımı	Diyarbakır	127 (75) 10 Ünite	1991-2004	7 230	4 030	400
	Köy İçmesuyu Yapımı	Mardin	40 (21) 2 Ünite	1991-2003	4 173	2 713	900
	Köy İçmesuyu Yapımı	Siirt	8 (6) Ünite	1991-2003	693	393	220
	Köy İçmesuyu Yapımı	Batman	56 (38) 3 Ünite	1991-2003	2 458	998	180
	Köy İçmesuyu Yapımı	Şırnak	85 (49) Ünite	1991-2004	3 916	1 956	120
1991 K070320	Köy İçmesuyu Yapımı	Gaziantep	275 (151) 20 Ünite	1991-2004	17 262	6 832	4 100
	Köy İçmesuyu Yapımı	Kilis	10 (5) 4 Ünite	1991-2003	841	431	90
1998 K070120	Susuz Köy İçmesuyu Y.P	Adıyaman	36 (4) 5 Ünite	1998-2004	2 620	475	220
	Susuz Köy İçmesuyu Y.P	Diyarbakır	204 (8) 20 Ünite	1998-2004	15 432	1 332	500
	Susuz Köy İçmesuyu Y.P	Mardin	76 (5) 11 Ünite	1998-2004	6 011	897	230
	Susuz Köy İçmesuyu Y.P	Batman	69 (5) 8 Ünite	1998-2004	5 101	641	300
	Susuz Köy İçmesuyu Y.P	Şırnak	61 (4) 8 Ünite	1998-2004	5 101	711	150
2002KO70120	Edene Grubu İçmesuyu	Şanlıurfa	265(0)10 Ünite	2002-2005	50 000		2 000

PROJE SAHİBİ: GAZİANTEP GASKİ GN.MD.

(Milyar TL)

PROJE NO	PROJE ADI	YER	KARAKTERİSTİK	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE TUTARI	2001 SONUNA KADAR TAH. HARCAMA	2002 YATIRIMI
1991KO50150	Gaziantep İçmesuyu	Gaziantep	De. Şe. Pomp. İst.	1991-2002	493 474	408 827	84 647

S.4) Bölgede sulamayla meydana gelen tuzlanma ve çoraklaşmayı önlemek için ne tür teknik çalışmalar yapılmaktadır? Yapılan bu çalışmalar ne safhadadır?

C.4) Harran Ovası'nda yaklaşık 20 000 ha arazide ortaya çıkan tuzluluk problemi daha çok kil formasyonlu taban arazilerin yer aldığı, eğimin % 0.05'e kadar düştüğü, doğal drenaj imkanının olmadığı çukur kesimlerde görülmektedir.

Tuzluluğun son birkaç yılda hissedilmesinde Şanlıurfa-Harran Ovaları sulamalarının etkileri yadsınamayacak düzeydedir. Su iletim ve uygulama randımanlarındaki düşük düzeyler sonucunda kullanılmayan suyun tahliye edilememesi, taban suyu seviyesinin yükselmesine sebep olmuştur.

Sorunun çözümüne yönelik olarak başlatılan çalışmalar devam etmektedir. Bu çerçevede Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Bolatlar GAP Proje Müdürlüğü'nce 1997 yılında etüt çalışmasına başlanılan ve halen etüt, projelendirme ve inşaatı devam eden kapalı drenaj sisteminin çalışmaları 20 350 ha alanda 3 aşamada yürütülmektedir.

Birinci aşamada, Akçakale ve Harran ilçelerine bağlı bulunan Aşağı Dene, İkizce, Uzunyol, Sütlüce, Konağa, Öncüler, Arıcan, Fatmakuyu ve Varlıklar köylerindeki toplam 6 650 ha alanın projesi tamamlanarak KHGM'ye sunulmuştur.

İkinci aşamada, Arıcan, Öncüler, Demirkuyu, Güneren, Harap Seyfi, Hoyunlu, Altılı, Aslan Kuyusu, Bir Mehmet Derviş, Şemsettin, Hizan ve Bir Delef köylerindeki 5 700 ha alanda kapalı drenaj projesinin inşaatı KHGM'ce ihale edilecektir.

Üçüncü aşama Harran İlçesi'nin doğu-kuzeydoğusunda kalan Bellitaş, Bozyazı, Büyük Düzlük gibi köyleri kapsamaktadır. Bu aşamada 8 000 ha alanın etüdü yapılmaktadır.

Ayrıca, Köy Hizmetleri Şanlıurfa Araştırma Enstitüsü drenaj etkinliğinin ortaya konulması hususunda problemli sahada bir araştırma yürütmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğü birinci aşama sahasında ikincil drenaj kanallarını açmıştır. Ana tahliye kanalının kotu yüksek olduğu için hemen Suriye sınırında kanalın iki yakasına pompa kurmuştur. Üçüncü pompa Aşağıderen Köyü'nde kurulacaktır. Pompa binası tamamlanmış olup, pompanın montajı yapılacaktır.

S.5) Bölgeye, proje çerçevesinde şimdiye kadar yerli ve yabancı kaç yatırımcı ziyaret etmiştir? Bunlardan yatırım yapmak için müracaat edenlerin sayısı ne olmuştur? Müracaat olmamış ya da az olmuş ise gerekçeleri nelerdir? Yatırımı teşvik için alınan tedbirler nelerdir?

C.5) Günümüz koşulları çerçevesinde, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki yatırım ortamının Türkiye genelinden farkı yoktur.

Bilindiği gibi tüm çabalara rağmen GAP Bölgesi'nde yeterli özel sektör yatırımı yapılmamaktadır. Gerçekleşen yatırımlar ise genelde Bölge insanı tarafından yapılmakta, Bölge dışından çok az, yurt dışından ise yoğun ilgiye rağmen hiç yatırım gelmemektedir.

GAP Bölgesi'nde ise, gösterilen büyük ilgiye rağmen, yabancı yatırım sayısı çok azdır (1998'den sonra yabancı sermayeli 3 yatırımın inşaatı başlamıştır). Terör ve enflasyon bu durumun en önemli nedenleridir. Terör hemen hemen tamamen sona erdirilmiştir. Yapısal önlemlerin olumlu etkilerini göstermesiyle de önümüzdeki yıllarda yabancı sermaye girişlerinde büyük artışlar beklenmektedir. Ancak, olumlu gelişmelerin paralelinde mutlaka proaktif yatırım promosyonu gerekmektedir.

Halihazırda Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Şanlıurfa İlinde 2, Mardin'de 1, Gaziantep'te 24 yabancı sermayeli firma mevcuttur.

Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere ulaşmak doğrultusunda ve Avrupa Birliği normları ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak tasarrufları yatırımlara yönlendirmek gerekmektedir. Bu çerçevede katma değeri yüksek, ileri ve uygun teknolojileri kullanarak bölgelerarası dengesizlikleri gidermek, istihdam yaratmak ve uluslararası rekabet gücünü sağlamak için yatırımların desteklenmesi amacıyla "Yatırımlarda Devlet Yardımları"na ilişkin mevzuat yeniden düzenlenmiştir.

a) Sağlanan teşvik unsurları;
   - Yatırım İndirimi,
   - Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası,
   - Katma Değer Vergisi İstisnası,
   - Vergi Resim Harç İstisnası,
   - Yatırımları Teşvik Fonundan Kredi Tahsisi.

b) Yatırımın teşvik belgesine bağlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarı; gelişmiş yörelerde 600 milyar TL, normal yörelerde 400 milyar TL ve kalkınmada öncelikli yörelerde 200 milyar TL olarak belirlenmiştir.

c) Teşvik belgesi işlemlerinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı mahalli sanayi ve ticaret odalarına yetki verilmiştir.

Özel önem taşıyan sektör yatırımlarına uygulanacak yatırım indirimi oranları, yöre farkı gözetmeksizin bütün yörelerde % 100, normal yörelerde yapılacak diğer yatırımlar için % 60 düzeyindedir.

Araştırma-geliştirme yatırımları, teknopark ve teknoparklarda yapılacak yatırımlar, çevre korumaya yönelik yatırımlar, hammaddelerini sözleşmeli üretim modeli ile temin eden tarımsal sanayi yatırımları, Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanındaki yatırımlar, bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar asgari sabit yatırım tutarı 3 trilyon TL olan en az 75 kişilik istihdam sağlamaya yönelik komple yeni yatırımlara 4.5 trilyon TL'ye kadar fon kaynaklı kredi desteği (GAP Bölgesi'nde bu uygulamanın yapıldığı iller: Batman, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şırnak illerinde yapılacak komple yeni yatırımlar), organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgelerine taşınacak yatırımlar ile ilgili diğer Bakanlar Kurulu kararlarında öngörülen yatırımlar için Fon'dan kredi tahsisi, tarımsal sanayi yatırımlarına sözleşmeli üretim için kullanılmak üzere ayrıca işletme kredisi tahsisi yapılabilir.

Serbest bölgelerde Ar-Ge yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanındaki yatırımlar ile bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar için sadece fon kaynaklı kredi desteğini içeren teşvik belgesi düzenlenebilir.

GAP Bölgesi'nde 1995-2000 Döneminde Verilen Teşvik Belge Sayısı

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Açık	171	227	346	278	145	207
İptal	54	19	8	13	1	2
Kapalı	49	70	62	32	12	-
TOPLAM	**274**	**316**	**416**	**323**	**158**	**209**

Kaynak: T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü

Yukarıdaki tabloda GAP Bölgesi'nde 1995-2000 döneminde verilen teşviklerin belge sayısı itibariyle gerçekleşme durum ve eğilimleri, iptal, açık (yatırımı halen uygulama aşamasında) ve kapalı (yatırımı tamamlanıp teşvik belgesi resmen kapatılmış) olarak üç kategoride ele alınmıştır. Bu dönem itibariyle verilen teşviklerin büyük bir oranının halen yatırım aşamasında olduğu görülmektedir.

Verilen teşvik belgelerinin yaratacağı istihdam, yatırım tutarı, döviz kullanımı ve işletme sermayesi gibi veriler incelendiğinde, son yıllarda teşvik belgeli yatırım sayısında azalma olduğu, buna bağlı olarak da reel bazda yatırım tutarının düştüğü görülmektedir. Aşağıdaki tablo bu konuda bir fikir vermektedir.

	İstihdam (Kişi)	Toplam Yatırım (Milyar TL)	Sabit Yatırım (Milyar TL)	İşletme Sermayesi (Milyar TL)	Döviz Kullanımı (1000 $)	Belge Sayısı
1996	17 840	208 639	200 088	2 575	1 338 691	316
1997	19 459	257 302	252 076	1 427	934 954	416
1998	22 186	308 767	306 031	90	743 111	323
1999	7 845	184 020	184 020	-	220 893	158
2000	9 396	312 590	312 590	-	318 830	209

Kaynak: T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü

1990 Yılından bugüne kadar yatırım ortamını incelemek amacıyla sayısız heyet ve kişi bölgeyi ziyaret etmişlerdir.

S.6) GAP bittiği zaman yılda ekonomiye sağlayacağı katma değer ne olacaktır?

C.6) Proje yatırımları tamamlandığı zaman 32.7 katrilyon TL hasıla (katma değer) yaratılacaktır. Sektörler itibariyle hasıla aşağıdaki tabloda bulunmaktadır.

(2002 Fiyatlarıyla trilyon TL)

Sektör	Katma Değer
Tarım	10 205
Sanayi	6 031
Hizmetler	16 458
Toplam	32 694